

Notulen VNB 1885

L.S.J.C.

Notulen der Vergadering gehouden te
's Hertogenbosch den 26 Maart 1885.

Tegenwoordig: de Zeer Eerw. Heeren Reuser, president, Sarton, Directeur der Ziekenverpleging, Deken Wouters, Schellekens, van Rooy, Vismans, van Groeningen en de Heeren Hermans, vice-president, Funnekotter, Werker, Kerstens van Leeuwen en Hollman, secretaris penningm.

De eerw. Pater Reuser opent de vergadering met het gewone gebed en heet het nieuwe lid, den zeereerw. Pastoor van Groeningen met een hartelijk woord welkom.

De Notulen der vorige vergadering worden voorgelezen en goedgekeurd.

De President hierop het woord nemende herinnert den leden aan het doel dezer bijeenkomst. In Augustus heette het: zullen wij gaan of niet, en thans geldt dezelfde vraag. In Augustus was het de vrees voor cholera die ons weerhield, maar thans hebben wij andere bezwaren, meer bepaaldelijk aan de gewoonten van ons land ontspruitend, te overwinnen. In April is het de tijd van verhuizingen, na Paschen heeft men over het algemeen groote haast in het huwelijksbootje te stappen, vele familiën worden dan bezig gehouden door de drukten van eerste H. Communie, verandering van dienstpersoneel, enz.

Nogthans al die bezwaren dienen overwonnen te worden, want wij moeten bepaald gaan, anders zullen wij wellicht nooit meer een Nedel. Bedevaart naar Lourdes hebben, daar de fransche spoorwegen, zoo wij dezen keer ook afbestellen, een volgend jaar ons den trein zullen weigeren.

Maar hoe zal het ons mogelijk zijn om te gaan, daar Nord en Orléans een minimum van 400 reizigers vragen en Midi een minimum van recette van 400 3de klasse?

Een ieder der leden wordt ondervraagd op hoeveel pelgrims hij op dit oogenblik kan rekenen, en alles bij elkaar genomen zouden wij nauwelijks 100 deelnemers hebben.

De President herinnert hierbij aan de lotgevallen onzer voorbereidingsperiode van de eerste Bedevaart; toen was er in den beginne ook zeer weinig aanvraag; een maand ongeveer voor dat wij den trein definitief moesten bestellen, hadden wij slechts 140 aanvragen. Wij bouwden toen onze hoop op de Deelneming van Belgische broeders, doch de heer Vainkeur te Luik sloeg die hoop totaal den bodem in door ons categorisch te verzekeren dat wij niemand uit België zouden hebben. Wij sloegen alsdan alarm in ons hele land, en acht dagen daarna was het getal tot 280 gestegen. Het regende toen zoo veel aanvragen dat wij er op het laatst velen moesten weigeren. Ik alleen, zegt de President, heb er een dertigtal moeten afbestellen.

De heer Hermans zegt om ons moed in te boezemen: de Antwerpenaars vertrekken slechts een dag of tien na ons en hebben op dit oogenblik nog maar 30 aanvragen, en toch zijn zij zeker van hun succes.

De eerw. Pater Reuser spreekt over het gedrag van de Tijd in deze zaak en gelooft dat het stilzwijgen van het voornaamste onzer Katholieke bladen voor een groot gedeelte oorzaak is dat ons heerlijk plan zoo slecht opneemt.

Er wordt echter besloten nog niet te wanhopen maar nog meer krachtsinspanning te ontwikkelen, ten einde de zaak die voor de eer der Onbevleete begonnen is tot een goed einde te brengen.

Verscheidene leden zijn van gevoelen dat Kerkbiljetten in deze groote dienst zullen doen. Dientengevolge wordt besproken er 700 te laten drukken bestemd voor de Bisdommen Utrecht, Haarlem, Roermond, daar men ze in de andere diocesen toch niet zoude aanplakken.

De zeer eerw. Deken Wouters stelt voor op de biljetten te publiceren dat na 12 April de pelgrims die belet zouden zijn, hunne plaatsbewijzen met medeweten van het Comité, aan anderen kunnen afstaan.

Op de vraag van verschillende zijden gedaan, hoe het aan de verschillende stations gaan zal met de bewijskaarten, antwoordt de president dat aan al de stations een lijst der pelgrims die opstappen zal verzonden worden en dat eenieder op vertoon van zijn Bewijskaartje een ticket ontvangt tot Eschen.

Wordt verder behandeld de zaak der Bedevaartboekjes en besloten er 1000 te laten drukken.

Alsdan stelt de eerw. President de vraag: zoo op 12 April het getal nog te klein is, wat dan. Drie wegen staan voor ons open: 1^e gezelschapstrein; 2^e aansluiting met Mons; 3^e aansluiting met Antwerpen.

De zeer eerw. Pastoor van Groeningen vraagt of het niet doenlijk ware met rondreis biljetten tot Bordeaux te gaan en van daar tot Lourdes gewone coupons te nemen geldig voor 4 of 5 dagen?

De voorzitter merkt op dat dit verbazend lastig zou zijn voor een eenigzinds groot gezelschap

De zeer eerw. heer Deken Wouters vindt aansluiting met Mons het best.

De president geeft echter in overweging dat Mons twee nachten achter elkander reist, en ten andere zouden wij nog niet meer dan een appendix worden.

Verder komt ter sprake een 2de manier: gaan met gezelschapstrein, waaromtrent verschillende gedachtenwisselingen plaats hebben.

Intusschen komt de zeer eerw. Heer Pastoor Vismans met een nieuw voorstel, nl. om altijd een vast reisplan te volgen.

De eerw. Pater Reuser vindt het echter minder doelmatig daar ook wel eens, om aan het verlangen van de meesten te voldoen, naar Paray dient gegaan te worden; iets wat volgens den Heer Hermans toch wel altijd met moeilijkheden zal gepaard gaan, aangezien de nachtreizen.

Alsdan wordt overgegaan tot stemming tusschen gezelschapstrein of aansluiting met de Belgen.

Waren voor gezelschapstrein 8, voor aansluiting 3 stemmen, te zamen 11 stemmen daar de Heer J. Kerstens van Leeuwen om zeer dringende omstandigheden de vergadering had moeten verlaten. De zeer eerw. Heer Deken Wouters stelt voor 27 April eene tweede Novene te beginnen tot welslagen der Bedevaart, waarbij den Litanie van O.L.Vrouw zou gebeden worden en de rest volgens ieders devotie.

Aangenomen met algemeene stemmen. De Heer Werker stelt voor de comité-leden te vermeerderen en de zeer eerw. Heer Vismans meent dat het waarschijnlijk ware Utrecht te versterken, welke voorstellen als ontijdig niet in beraadslaging zijn genomen.

Tevens werd de vraag geopperd of het niet wenschelijk ware een comité-lid te hebben in de noordelijke streken, welk voorstel wordt aangehouden tot de volgende vergadering.

De eerw. Pater Reuser merkt nog aan dat de heer Ernest Hollman, voorvechter der Katholieke zaak in Maastricht, een uitmuntend lid van het Comité zou zijn, waarop de zeer eerw. Deken Wouters antwoordt: als de Bedevaart doorgaat, zullen wij blijde zijn zoo uitmuntend lid aan te werven.

Op voorstel van den Heer Funnekotter wordt bepaald op de Kerkbiljetten te plaatsen, wanneer zich de leden uiterlijk nog kunnen aangeven, en na eenige besprekingen wordt bepaald dat na 12 April in geen geval meer een plaats zal kunnen besproken worden dan van Roozendaal uit, in zooverre zij nog beschikbaar zal zijn.

Niets meer te behandelen zijnde en geen van de leden het woord meer vragende, sluit de president de vergadering met het gewone gebed.

A.M.D.G.¹

¹ Deze afkorting verschijnt voor het eerst. Het betekent *Ad maiorem Dei gloriam* of *Ave Maria Deo Gratias*.

L.S.J.C.

Notulen
der Vergadering gehouden te Rotterdam den
2 Juni 1885

Tegenwoordig: de Zeer Eerwaarde Heeren Reuser, President, Deken Wouters, Pastoor van Rooy, Kapelaan Sarton, Directeur der Ziekenverpleging, en de Heeren Hermans, Vice-president, Funnekotter, Kerstens van Leeuwen en Hollman, secretaris penningmeester. De Notulen der vorige vergadering worden voorgelezen en goedgekeurd.

De wenschelijkheid wordt besproken om commissarissen aan te stellen in voorname plaatsen van het land; als privilegie wordt voorgesteld het recht om een zieke voor te dragen die dan de reis gratis zou mede maken.

Wordt besloten dat in geval de kas het toelaat, ook de overige leden van het Comité de reis 1ste klas gratis mede maken; daarentegen is er geen geld in kas, dan betalen zij de geheele reis.

In plaats van Woensdag, zoo als vermeld staat in Hoofdstuk IV van ons Huishoudelijk Reglement wordt bepaald dat in het vervolg de vergaderingen Dinsdag's zullen worden gehouden.

Wordt verder besloten in het te maken boekje de pelgrims aan te manen bij tijds hunne Hôtels te bestellen.

Overeenkomstig alinea c van Hoofdstuk IV wordt door den secretaris-penningmeester rekening en verslag uitgebracht, en vervolgens met de voorhanden stukken ten onderzoek overhandigd aan den Heer Funnekotter.

De secretaris-penningmeester wordt belast om van het in de kas aanwezige geld, soliede stukken te koopen.

Door den Heer Hermans wordt voorlezing gedaan van een brief betreffende de moeilijkheden die zich gedurende de reis hebben voorgedaan aan het Buffet Les Aubrais, waar onkosten waren gemaakt voor een dèjeuner à la fourchette, waarvan slechts betrekkelijk weinig pelgrims hebben gebruik gemaakt, zoodat de kastelein over schade klaagde.

Wordt besloten aan den eigenaar van dat Buffet eene schadeloosstelling te geven van frcs 200, en eveneens te betalen de rekening van den Logementhouder „In den Kalkoenschen Haan" te Antwerpen, waar ook minder gasten geweest zijn, dan verwacht werden.

Met algemeene stemmen wordt de Zeer Eerwaarde Pater Reuser herbenoemd tot President van het Comité; In eenige hartelijke woorden bedankt Zeerw. de leden voor dat nieuw blijk van vertrouwen.

Niets meer te behandelen zijnde sluit de President de vergadering met het gewone gebed.²

² Geen woord over het verloop van de tweede Lourdesbedevaart die gehouden werd van 5 tot 16 mei 1885 en waaraan 264 pelgrims deelnamen waaronder 9 zieken.

L.S.J.C.

Notulen
der Vergadering gehouden te Rotterdam den
11^{en} November 1885

Tegenwoordig: de Zeer Eerw. Heeren Reuser, President, Deken Wouters, van Rooy, Schellekens, Vismans, van Groeningen, Sarton, Directeur der Ziekenverpleging, en de Heeren Hermans, vice-president, Funnekotter, Kerstens van Leeuwen en Hollman, secret.-penningm.

De eerw Pater Reuser opent de vergadering met het gewone gebed, waarna ZEerw. zegt geschreven te hebben aan de leden van het Comité om hun te vragen of zij bereid zouden zijn mede te werken tot het organiseren eener Bedevaart naar Rome.

Allen, zegt ZEerw., hebben bevestigend geantwoord en brengt hun hiervoor zijn dank.

Alvorens verder te gaan maakt de Voorzitter bekend dat de Heer Bekhuis, gemeenteraadslid te Leeuwarden, een brief heeft geschreven waarin hij de redenen ontwikkelt die hem verhinderen voorloopig het lidmaatschap aan te nemen. ZEdele verklaart zich echter gaarne bereid om de Bedevaart naar Lourdes met alle kracht te bevorderen.

De eerw. Pater Reuser zegt dat hij ZEd. zal vragen of hij iemand wil aanzoeken om lid te worden.

De Voorzitter maakt bekend dat de Heer Werker geschreven heeft belet te zijn de vergadering bij te wonen.

Alsnu overgaande tot het eigenlijke doel dezer vergadering, zegt de eerw. Pater Reuser dat het 1ste punt: „gaan wij naar Rome?“ door alle leden bevestigend beantwoord is geworden.

„Wanneer gaan wij“, vraagt de Voorzitter; „in 1886 of in 1887?“ De President geeft te kennen dat de heer Werker is tegen 1886.

De zeer eerw. Deken Wouters is van meening dat wegens de heerschende malaise het beter zou zijn het vertrek naar Rome uit te stellen tot in het jaar 1887.

De Voorzitter is voor 1886, ten eerste omdat er twee Bisschoppen zullen medegaan, en ten tweede omdat wegens het gouden Jubilé van Z.H. den Paus in het jaar 1887, eene grote menigte pelgrims te Rome tegenwoordig zullen zijn.

De zeer eerw. Deken Wouters blijft bij zijn gevoelen, dat het beter zou zijn de Bedevaart uit te stellen tot een volgend jaar; daarbij komt, dat alle pelgrims tevreden zijn over onze laatste Bedevaart naar Lourdes; dus, meent ZEerw. dat al ons werken om naar Rome te gaan te vergeefs zal zijn en nadeelig zal werken op latere Bedevaarten naar Lourdes. De eerw. spreker herinnert in het voorbijgaan aan de moeiten die wij gehad hebben bij gelegenheid onzer eerste Bedevaart naar Lourdes, niettegenstaande de Katholieke Pers, en met name de Tijd de zaak aanbevolen had.

De Voorzitter merkt hierbij op als zijnde zijn gevoelen dat de malaise in 1887 eer erger dan beter zal zijn dan in 1886, en dat wat de Tijd betreft, waarvan de zeer eerw. Heer Deken Wouters zoeven gewaagde, dit blad slechts op het laatste ogenblik over de zaak gesproken, en later elke vermelding geweigerd heeft. De eerw. Pater meent dat de moeilijkheden die wij destijds ondervonden hebben, toe te schrijven waren aan het defectueuse van onze organisatie, daar er geen Comité bestond. Terugkomende op de Bedevaart naar Rome, zegt de eerw. spreker, dat er nog eene andere reden bestaat om in 1886 te gaan: nl. de Heer Werker is van plan in 1887 met de leden der Pius-vereeniging naar Rome te gaan; vertrekken wij op datzelfde tijdstip, dan zouden wij ons aan die vereeniging moeten aansluiten en moeten reizen onder de vaan der Pius-vereeniging van den Heer Werker, waar op zich zelf niets tegen is, maar dat opgenomen zou worden als partij-kiezen vóór die

vereeniging tegen de Pius-vereeniging van den Heer Smits. De Voorzitter vreest dat hieruit een conflict zou kunnen worden geboren.

De zeer eerw. Heer Wouters vraagt, alvorens tot een Besluit over te gaan, of het Episcopaat niet eerst moet worden gehoord.

Die vraag wordt door allen bevestigend beantwoord.

De Voorzitter zegt reeds een schema gemaakt te hebben waarvan ZEerw. lezing geeft en dat de algemeene goedkeuring wegdraagt.

De Voorzitter stelt nogmaals de vraag: gaan wij in 1886 of in 1887?

De Heer Funnekotter vraagt of ons vertrek niet wat te kort plaats heeft op dat van Mgr Snickers, die zooveel gewerkt en zoo weinig verkregen heeft?

De eerw. Pater Reuser twijfelt of Z.D.H. wel gewerkt heeft, zeker niet in 't openbaar in eigen naam; daarbij, zegt ZEerw., kan onze reis niet stootend zijn voor Mgr Snickers, want spreker durft verzekeren, dat hadden zij kennis gehad van het plan des Aartsbisschops, alle leden van het Comité gaarne de reis naar Lourdes hadden opgegeven, van voor die naar Rome te werken.

De voorzitter maakt verder bekend dat Mgr Leijten ons te Rome zal afwachten en dat Mgr Boermans, coadjutor van Z.D.H. den Bisschop van Roermond, ons op reis zal vergezellen indien zulks eenigzins mogelijk is.

De Zeer Eerw. Deken Wouters merkt op dat dit een aanmerkelijk verschil is en hem bijna verzoent met het denkbeeld het volgend jaar naar Rome te gaan.

Volgens den zeer eerw. Pastoor Schellekens is de hoofdzaak dat de Bisschop zich te Rome bevindt om aan het hoofd te staan van de audiëntie bij Z.H.

De Heer Kerstens van Leeuwen vraagt of onze Bedevaart geen afbreuk zal doen aan de Bedevaart naar Lourdes, juist omdat al de pelgrims zoo uitmuntend tevreden waren.

De zeer eerw. Pastoor Vismans meent dat het niet mogelijk is alle jaren naar Lourdes te gaan.

De zeer eerw. Deken Wouters blijft nog vreezen dat wij én de Bedevaart naar Lourdes én de Bedevaart naar Rome op het spel zetten.

De Voorzitter kan die gevoelens niet deelen. Het organiseren der reis naar Rome, zegt spreker, is veel gemakkelijker gemaakt dan het organiseren der reis naar Lourdes, doordien hij zich in betrekking heeft gesteld met de firma Cook uit Londen, die alles op zich neemt.

De Voorzitter vraagt nogmaals of wij zullen gaan in 1886 of in 1887?

De Zeer Eerw. Deken Wouters vraagt of het jaar waarin de Paus zijn gouden priester-jubilé viert niet beter zou zijn dan het jaar 1886.

De Zeer Eerw. Pastoor Schellekens, hoewel persoonlijk van gevoelen zijnde dat het beter zou zijn in 1887 naar Rome te gaan, acht het echter wenschelijker voor de Bedevaart zelve, deze in 1886 te doen plaats hebben, wegens de drukte die te Rome zal heerschen in het jaar 1887.

In omvraag gebracht, wordt het voorstel om in 1886 te gaan, aangenomen met acht stemmen tegen vier, hieronder begrepen de stem van den Heer Werker die schriftelijk had te kennen gegeven dat hij voor 1887 was.

Met algemeene stemmen wordt het voorstel aangenomen van den Voorzitter om aan Dames de gelegenheid te geven de Bedevaart mede te maken.

De vraag of wij vóór de Vasten dan wel in de maand Mei zullen vertrekken wordt breedvoerig behandeld.

Ten slotte wordt met algemeene stemmen besloten te gaan na Paschen, ongeveer 10 Mei om op het einde dierzelfde maand terug te komen.

De Heer Hermans brengt 3 reisplannen ter tafel. Volgens het eerste zou de heenreis gaan over Basel, Milaan, Bologna, Loreto, Ancona, Toligno, Assisië, Rome – en de terugreis over

Florence, Genua, Turijn, Macon[?], Paray-le-Monial, Moulins, Parijs, Brussel en Amsterdam.
Dit plan als zijnde te kostbaar, vindt minder bijval.

Het 2de plan, volgens hetwelk de reis gaat over Amsterdam, Brussel, Metz, Straasburg, Basel, Luzern, Milaan, Bologna, Florence, Rome – en de terugreis over Assisië, Loreto, Bologna, Milaan enz. vindt het meeste bijval.

De Zeer Eerw. Pastoor Schellekens stelt voor facultatief te stellen om van Milaan uit billets-circulaires door Italië te nemen, met verplichting om te Rome te zijn op den dag der audiëntie. Wordt met algemeene stemmen besloten dat de pelgrims de geheele reis samen zullen maken.

Algemeen is men van gevoelen dat de reis niet langer dan 3 weken mag duren, en dat de Pelgrims zooveel mogelijk samen moeten reizen.

De Voorzitter zegt dat ieder lid in bezit gesteld zal worden van het plan dat het beste zal toeschijnen, met opgaaf tevens der reiskosten, opdat ieder alsdan zijne aanmerkingen kan maken.

Alsnu stelt de Voorzitter voor eenige veranderingen te brengen in het huishoudelijk Reglement. Spreker is van gevoelen dat het Noorden van ons land niet genoegzaam in ons Comité vertegenwoordigd is. Het voorstel van den Voorzitter om het getal leden te brengen op hoogstens 15 wordt aangenomen.

De volgende veranderingen worden o.a. in het Reglement gebracht:

Hoofdstuk 3 § 3 wordt § 1: „Allen ontvangen vergoeding voor correspondentie-kosten, of andere onkosten, die zij met goedvinden van den President gemaakt hebben. Eveneens van de reis- en verblijfkosten voor de vergaderingen: de reis te rekenen tweede klasse.”

§ 1 wordt § 2: „Het Bestuur heeft vrije reiskosten 1^e klasse naar Lourdes en terug.”

§ 2 wordt § 3. „De overige leden hebben vrije reiskosten 2^e klasse.”

Twee nieuwe §§ worden er aan toegevoegd: nl. § 4: „De vergoedingen zullen slechts persoonlijk zijn voor hen, die de reis meemaken;” en § 5 „Mocht de stand der kas de bovenvermelde vergoedingen niet toelaten, dan zullen het eerst zooveel mogelijk die gegeven worden, welke in § 1 vermeld zijn; daarna die in § 2 en vervolgens die in § 3 genoemd zijn. Zoo echter de kas het toelaat, ontvangen allen vergoeding voor de reis 1^e klasse naar Lourdes en terug”.

In Hoofdstuk IV wordt § 3 gelezen als volgt: „Na elke reis treden twee der Bestuursleden af. In 1886 de President en de Directeur der Ziekenverpleging; en het volgend reisjaar de Directeur en de Secretaris-Penningmeester.”

Wordt besloten de volgende vergadering te houden volgens § 2 litt. b van Hoofdst. IV.

Heer Kerstens van Leeuwen

De Zeer Eerw. Deken Wouters meent dat de Directeur der Ziekenverpleging voor de reis naar Rome geen reden van bestaan heeft, en dat dus drie Bestuursleden voldoende zijn.

De Voorzitter stelt voor om dan voor deze reis drie nieuwe Bestuursleden te benoemen om niet een bepaald persoon uit te sluiten.

Na repliek wordt dit voorstel echter met algemeene stemmen verworpen.

Wordt besloten zoodra de Bisschoppen hunne goedkeuring aan de Bedevaart naar Rome geschonken zullen hebben, in de Katholieke bladen bekend te maken dat het comité van Lourdes voornemens is het volgende jaar in plaats van naar Lourdes eene Bedevaart naar Rome te organiseren.

Eindelijk wordt nog besloten niet te werken voor de Pélerinage spirituel naar Lourdes, omdat dit eenvoudig eene bedekte bedelarij is, die wij alhans niet moeten houden zonder

toestemming der Bisschoppen, die zeker voor ons land niet voor die geestelijke Bedevaart zullen zijn.

Niets meer te behandelen zijnde, sluit de eerw. Pater Reuser de vergadering met het gewone gebed.³

³ Voor het eerst verschijnt er onder de notulen iets wat lijkt op een handtekening en wel van de secretaris-penningmeester Hollman.